

Demokratična republika Kongo: primer Floriberta Chebeye Bahizireja

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. junija 2010 o Demokratični republiki Kongo: primer Floriberta Chebeye Bahizira

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Demokratični republiki Kongo,
 - ob upoštevanju sporazuma o partnerstvu iz Cotonouja, podpisanega junija 2000,
 - ob upoštevanju resolucije skupne parlamentarne skupščine AKP–EU z dne 22. novembra 2007 o razmerah v DR Kongo, zlasti na vzhodu države, in njihovem vplivu na vso regijo,
 - ob upoštevanju resolucije 60/1 generalne skupščine OZN z dne 24. oktobra 2005 o sklepih svetovnega vrha iz leta 2005, zlasti njenih odstavkov 138–140 o odgovornosti zaščititi prebivalstvo,
 - ob upoštevanju izjave tiskovnega predstavnika podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Catherine Ashton z dne 3. junija 2010 o brutalni smrti Floriberta Chebeye Bahizira,
 - ob upoštevanju smernic Evropske unije za zaščito zagovornikov človekovih pravic iz leta 2004 in posebne strategije za izvedbo teh smernic v DR Kongo, ki so jo vodje misije sprejeli 20. marca 2010,
 - ob upoštevanju resolucije 1856 (2008) varnostnega sveta OZN o mandatu misije MONUC,
 - ob upoštevanju člena 122(5) svojega poslovnika,
- A. ker so izvršnega direktorja organizacije za človekove pravice La Voix des Sans Voix (VSV) Floriberta Chebeye Bahizira v sredo 2. junija 2010 našli mrtvega v njegovem avtomobilu v Kinšasi, potem ko je prejel poziv policije,
- B. ker je po poročilih medijev v torek, 1. junija 2010, popoldne Floribert Chebeya Bahizire prejel telefonski klic z glavne policijske postaje, s katerim so ga povabili na srečanje z generalnim inšpektorjem Johnom Numbijem Banzo Tambom; ker Floribert Chebeya Bahizire ob prihodu na policijsko postajo ni mogel stopiti v stik z generalnim inšpektorjem in je družino s tekstovnim sporočilom obvestil, da se vrača v mesto,
- C. ker si je Chebeya Bahizire s svojim delom v obrambo demokracije in človekovih pravic v DR Kongo vse od devetdesetih let prejšnjega stoletja pridobil ugled in občudovanje sorojakov in mednarodne skupnosti, saj se je dotaknil korupcije v vojski, povezav med milicami in tujimi političnimi silami, podpore ustavi, nezakonitih aretacij, samovoljnega pridržanja in boljših razmer v zaporih,
- D. ker še vedno pogrešajo Chebeyevega voznika Fidela Bazano Edadija,

- E. ker družini Chebeye Bahizira ni bil dovoljen popoln dostop do njegovega trupla in so si izjave o tem, v kakšnem stanju je bilo truplo, ko so ga našli, nasprotujoče,
- F. ker je posebni poročevalec OZN za izvensodne, nagle in samovoljne usmrtitve Philip Alston dejal, da uboj „močno kaže na uradno krivdo“,
- G. ker je bil generalni inšpektor Numbi Banza Tambo do nadaljnjega suspendiran, trije policisti pa so bili zaradi uboja aretirani; ker namestnik vodje policije polkovnik Daniel Mukalayi menda priznal, da je Chebeyo Bahizira ubil na ukaz nadrejenega generala Numbija Banzo Tamba,
- H. ker je Chebeya Bahizire ob več priložnostih povedal organizaciji Amnesty International, da se mu zdi, da ga zasledujejo in nadzirajo varnostne službe,
- I. ker so podpredsednica Komisije/visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Catherine Ashton, generalni sekretar OZN Ban Ki Mun, visoka komisarka OZN za človekove pravice Navi Pillay, posebni poročevalec OZN za izvensodne, nagle in samovoljne usmrtitve Philip Alston in Alan Dos ter vodja mirovne misije OZN v DR Kongo v svojih izjavah obsodili umor Floriberta Chebeye Bahizira in pozvali k neodvisni preiskavi,
- J. ker je v DR Kongo uboj del vse občutnejše težnje po ustrahovanju in nadlegovanju zagovornikov človekovih pravic, novinarjev, političnih nasprotnikov, žrtev in prič; ker so bili v zadnjih petih letih v tej državi v sumljivih okoliščinah ubiti številni novinarji in aktivisti za človekove pravice,
- K. ker mnoge nevladne organizacije v zadnjih letih v DR Kongo opažajo vse večje zatiranje zagovornikov človekovih pravic, kamor sodijo nezakonite aretacije, pregon, grožnje po telefonu in večkratni pozivi k zglasitvi v prostorih obveščevalnih služb,
- L. ker je pri preiskavi, ki so jo kongovski vojaški organi vodili po uboju zagovornika človekovih pravic Pascala Kabunguluja Kibembija leta 2005, novinarjev Francka Ngykeja in njegove žene Hélène Mpaka, novembra 2005, Sergea Mahesheja junija 2007, Didacea Namujimboja novembra 2008, prišlo do hudih nepravilnosti,
- M. ker glede na to, da je Mednarodno kazensko sodišče aprila 2008 izdalo nalog za prijetje Bosca Ntagande za vojne zločine, med njimi nabor otrok vojakov, DR Kongo kot pogodbeni stranka rimskega statuta krši svoje pravne obveznosti glede sodelovanja s tem sodiščem, kamor sodi aretacija oseb, za katerimi je bil izdan nalog za prijetje; ker je DR Kongo nasprotno Bosca Ntagando imenovala na enega višjih položajev v vojski, kar še povečuje vtis, da kršitve človekovih pravic v tej državi ostajajo nekaznovane, kar vpliva na vse večje število teh kaznivih dejanj,
- N. ker v nekaterih delih države že na leta poteka državljanska vojna, zaradi nje pa prihaja do pobojev, masovnih posilstev in vse večjega števila otrok vojakov,
- O. ker ti poboji, zlasti pokoli paravojaške skupine Gospodova odporniška vojska (LRA), ki je prvotno prišla iz Ugande, danes prizadevajo vse sosednje države,
- P. ker so ob tem znašanju nad civilnim prebivalstvom prizadeti tudi člani nevladnih organizacij, posledica pa je ta, da je v državi vse manj prostora za humanitarno dejavnost,

Q. ker bo DR Kongo v kratkem slavila 50 let neodvisnosti in je prav, da opozorimo, da so človekove pravice in demokracija temeljni sestavni del v razvoju države,

1. odločno obsoja umor Floriberta Chebeye Bahizira in izginotje Fidela Bazane Edadija; izraža vso solidarnost z njunima družinama in bližnjimi;
2. poziva k ustanovitvi neodvisne, verodostojne, temeljite in pregledne preiskovalne komisije, ki bo raziskala smrt Floriberta Chebeye Bahizira in izginotje njegovega šoferja Fidela Bazane Edadija, pa tudi zagotovila, da bosta njuni družini zaščiteni;
3. zahteva, da se poiščejo odgovorni, da se jim sodi in so kaznovani po kongovskih zakonih in mednarodnih določbah o varstvu človekovih pravic;
4. pozdravlja, da so se kongovske oblasti odzvale na prošnjo Bahazirove družine, naj se opravi neodvisna obdukcija, in so povabile ekipo nizozemskih sodnih izvedencev pod vodstvom Franklina Van de Groota, da določi vzrok smrti;
5. izraža globoko zaskrbljenost ob splošnem poslabšanju položaja zagovornikov človekovih pravic v DR Kongo; poziva oblasti DR Kongo, naj v celoti spoštujejo določbe deklaracije OZN o zagovornikih človekovih pravic, ki jo je generalna skupščina sprejela leta 1998, in naj izvedejo priporočila iz univerzalnega periodičnega pregleda OZN za leto 2009 kot ukrepe za zaščito pravic zagovornikov človekovih pravic; poudarja, da je kaznovanje krivcev za umore zagovornikov človekovih pravic in novinarjev v zadnjih nekaj letih bistveni sestavni del demokratizacije države;
6. obsoja redno zatiranje aktivistov za človekove pravice, novinarjev, političnih nasprotnikov, žrtev in prič v DR Kongo; poziva države članice EU, naj v skladu s smernicami za zaščito zagovornikov človekovih pravic zagotovijo zaščito, logistično in tehnično podporo;
7. obsoja grozodejstva Gospodove odporiške vojske in drugih oboroženih skupin v DR Kongo;
8. poudarja, da se je treba spopasti s korupcijo in pred sodišče postaviti vse, ki so krivi kršitev človekovih pravic v kongovskih vojaških in policijskih silah; opozarja, da mora pri tem imeti ključno vlogo misija MONUC, in sicer prek skupnega načrtovanja, izvajanja operacij in ustreznih mehanizmov prevzemanja odgovornosti za kršitve; zlasti poziva DR Kongo, naj spoštuje prevzete mednarodne pravne obveznosti, aretira Bosca Ntagando in ga preda Mednarodnemu kazenskemu sodišču;
9. poziva vse strani, naj se še bolj borijo zoper nekaznovanost in branijo načela pravne države; poziva vlado DR Kongo, naj zagotovi, da bodo za svoja dejanja odgovarjali vsi kršitelji človekovih pravic in mednarodnega humanitarnega prava, in naj v celoti sodeluje z Mednarodnim kazenskim sodiščem;
10. poudarja, da sta EU in DR Kongo obe podpisnici sporazuma iz Cotonouja, v katerem je izrecno navedena odgovornost vseh pogodbenih strank na področju človekovih pravic, demokracije in načel pravne države; poziva, naj se tem vprašanju nameni posebna pozornost pri ocenjevanju omenjenega sporazuma;
11. poziva vlado DR Kongo, naj se ob praznovanju 50-letnice neodvisnosti odločno obveže, da bo spodbujala politično prakso v podporo človekovim pravicam in bo krepila načela pravne

države;

12. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic, institucijam Afriške unije, generalnemu sekretarju OZN, varnostnemu svetu OZN ter vladam in parlamentom držav z območja Velikih jezer.